

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA

IZOLACE

Lucie Anděrová

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Ilustrace Grafika

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA

IZOLACE

Lucie Anděrová

Vedoucí práce: prof. akad. mal. Mikoláš Axmann

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie ANDĚROVÁ**
Osobní číslo: **D16B0109P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Ilustrace a grafika, specializace Ilustrace Grafika**
Název tématu: **Autorská Kniha**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Tvůrčí záměr: Autorská kniha o minimálním počtu 60 stran a minimální velikosti 250 mm x 176 mm s možností začlenění bibliofilských prvků, zaznamenávající dokumentárním způsobem rozmanitost přírody. Téma autorské knihy zabýváající se zobrazením mého okolí, konkrétně možnou inspirací přírody v lidském životě.

Způsob: Polygrafické zpracování zahrnující prvky bibliofilie. Kniha bude obsahovat kresby, textové záznamy, různý dokumentační materiál.

Cíle: Aspirace na proměnu uměleckého stylu

Předpokládaný charakter výstupu:

Počet: 3 exempláře knihy, min. 60 stran

Formát: B5

Rozsah průvodní zprávy: 3 normostrany

Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany textu**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

VÁCHAL, J. - Šumava umírající a romantická, Paseka, 2008. ISBN 9788071859017.

Kolektiv autorů, Věčná Příroda - Úvahy o smyslu přírody v lidském životě 1984

KREJČA, A. - Grafické Techniky, 1994 ISBN 8071516388.


PECINA, M. - Kniha a Typografie, 2011 ISBN 9788072943937.

PIJOÁN, J. - Dějiny umění ISBN 9788024201412.

Vedoucí bakalářské práce: **Prof. akad. mal. Mikoláš Axmann**
Katedra výtvarného umění


Datum zadání bakalářské práce: **27. září 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2019**


Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
děkan pro studijní a pedagogické záležitosti

Doc. akademický malíř Josef Mištera
děkan




Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 24. října 2018

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval(a) samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

.....
podpis autora

Obsah

1. Tematizace a důvod výběru	7
2. Základní pocit	8-9
3. Adresát knihy	10
4. Formát knihy	11
5. Atmosféra	12
6. Charakter ilustrace	13
7. Doprovodná práce	14
8. Seznam použitých zdrojů	15
9. Resumé v AJ	16
10. Seznam příloh	17-20

1. Tematizace

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolila autorskou knihu. Důvodů je hned několik, ale jeden z hlavních byla její komplexnost, která na konci vzniká z poskládaných písmen a umístěných ilustrací, aby tvořily jeden celek, svázaný do několika stran. A z něčeho, pro mě až nehmotného, během procesu skládání, najednou vznikne hmatatelný komplex. Během práce jsem měla pocit, že kniha se v podstatě nikam nehnila, množství ilustrací si tak bloudilo po stole a text byl jen pár stránek po sobě jdoucích. Až v úplném konci tvorby kniha dostává svůj finální vzhled a k vizuální části se přidává i ta haptická.

Druhým důvodem je skutečnost, že jsem se teprve minulý rok dostatečně seznámila s tvorbou knihy a velice mě zaujal proces, ale i možnost propojení typografie a ilustrace/fotografie. Proto jsem ve své bakalářské práci chtěla tyto nově nabyté schopnosti využít a prohloubit.

Během své klauzurní práce v druhém ročníku jsem jako knihu zpracovávala slabikář, který byl tvořen z fotografií budov, které dosloužily jejich účelu a podléhaly tedy postupnému rozkladu. V první knize jsem se snažila dát budovám nové využití. Slabikář, písmena v něm, jsem tedy hledala v rozpadlých tvarech budov a tím jsem v jednom okamžiku času, pomocí fotografie, dala budově nový účel. Nyní se spíš zajímám o spojení, která vznikla mezi námi a počítačem, která nás izolovala pod tlakem společnosti a jak znovu najít propojení mezi přírodou a námi, a počítačem a přírodou. Takové znovu navrácení obou postav, počítače a člověka.

- Izolace

Samotné téma izolace jsem si vybrala z důvodu, že se jedná o dnešní problematiku, s kterou se mohu ztotožnit. Jde o upřímný projev, kde v podstatě bádám nad tím, jak by to mohlo být, když by člověk opustil od dosavadních hodnot společnosti. Proto jsem se rozhodla v knize počítač alespoň trochu personifikovat, ať si i čtenář najde možné pochopení obou stran.

2. Základní pocit

- Samota dobrovolná

Sami se dobrovolně uchylujeme do své komfortní zóny, kde nám stačí jedna místnost k tomu, abychom se uzavřeli do sebe, do vlastního světa, kde žijeme ve virtuálním připojení k realitě. Ale už se neslyšíme, jsme přehlučeni hudbou, jsme zahlceni informacemi. Jsme dobrovolně sami, protože se bojíme, věci v realitě nejdou uložit jak ve hře, kde při každém rozhodnutí máme jistotu možného vrácení, kde tíha rozhodnutí je minimální. Strach ze strachu.

- Samota vnucená

V tomto případě se tedy dá mluvit o obou možnostech, jsme nuceni být sami, realitou, které nechceme čelit. Jsme nuceni společností, která nepotřebuje přímý kontakt.

Pro shrnutí musíme čelit obou možnostem, protože se navzájem prolínají. Samotu si dobrovolně vybíráme, stává se z ní komfortní zóna. Jsme do ní ale i z části nuceni tokem systému a společnosti, která se uchyluje do kontaktu bez osobního kontaktu. Přítelů nacházíme v propojovací světlu, v počítači. A tak jsme se uzavřeli do sebe, uzavřeli se světu, kterému se otevřeme pouze skrze filtr slov, která napíšeme do bílé krabičky internetu. Nejsme už otevřeni ani sami sobě, přehlušíme tok myšlenek hudbou, podíváme se na pár videí, abychom zaplnili čas, abychom se neslyšeli, že je něco špatně. Sedíme za počítačem a jediné světlo je z ubíhajících stránek textu na počítači. Jsme spokojeni že se nemusíme plahočit městem do práce od osmi do čtyř, že můžeme spát do dvanácti a pracovat do noci, protože naše hlavní výmluva je, že se v noci pracuje líp, přitom jen vše posouváme. Posouváme možnost jít ven, posouváme lidi na později, protože přeci, když nechceme, tak proč se do věcí tlačit, proč si nechat někým narušit naši komfortní bublinu s počítačem.

Základním pocitem mé knihy by měla být nemožnost, ale i nechuť k tomu vyjít ven, dobrovolná izolace v pohodlí domova, dobrovolné uzavření se před

kontaktem, ale i před sami sebou. Vinu nenese počítač, ale my. Pouhý zprostředkovatel, kolem kterého se točí svět a bez něj by se snad, pro nás, zastavil. Stejně jako životnost všeho, tak i život počítače má svůj limit. Díky tomu, se znovu dostáváme ven, konfrontujeme se s realitou, kterou jsme zavřeli před dveřmi bytu. Celá první část knihy bude o nás, druhá část bude o cestě s počítačem, zpět do přírody. O tom že ho nechceme vyhodit na skládku jako tunu dalších před ním, ale stejně jako my hledáme novou konekci bez něj, i jemu chceme dát to stejné, nebo alespoň podobné. Vracíme ho zpět tam, kde z různých nerostů, minerálů, vznikl. Zpět do přírody. Vracení není myšleno jako nelegální skládka, bezmyšlenkovité pohození a zapomnění, ale určité metaforické konekce s něčím prvotním. Podobně jako my se úplně nemůžeme vrátit k tomu jací jsme dřív byli, díky jeho vlivu ani on se nemůže vrátit zpět, protože jsme ho přeměnili tak, že se nerozloží, nevrátí.

3. Adresát knihy

Adresátem knihy by mohl být téměř kdokoliv. Můj otec, který je k počítači přilepen od rána do večera. Mohu jím být i já, která se od něj také těžko hne, ale i celá moje generace 95, která ještě okusila ty chvíle, kdy počítače téměř nebyly a dostali jsme se k němu výjimečně. Takže žije s tím vědomím, s tou myšlenkou že to šlo i bez něj a mnohdy, to bylo i lepší. Ale je lepší to správné slovo? Když se můžeme podívat okolo sebe a vidět kolik nám toho dal, tolik možností, jak se rozvíjet, nový obzor, nový pohled, který nám i vzal, protože teď tu sedíme, za ním, místo toho abychom využili té možnosti a posunuli se dál.

Knihou se chci také obracet sama k sobě, k mému rozvoji a možné změně v tomto ohledu. K uvědomění si dané situace, že svět není za počítačem, ale venku, k uvědomění si, že jsem tady jen chvíli a ať máme jakoukoliv práci, zálibu, cokoli spojené s počítačem, neměla by nás omezovat a izolovat od vnějšího světa. Občas zapomínám, že celý den prosedím za počítačem děláním ničeho a ten den, když ležím v posteli, jako kdyby nebyl. Nejhorší uvědomění přijde, že ten den už nikdy nebude, tenhle okamžik už nikdy nebude a já ho promarnila nic neděláním, které si ani pořádně nepamatuji. Vědomí toho, že když jdu ven, tak si to pamatuji, když jdu do přírody, tak vím o realitě. Tak proč to nedělám, když vím, že je to ku prospěchu? Bojím se snad, že příště to může být jiné, že už mám očekávání, jak by to mělo být, ale bude to jinak? Čeho se člověk bojí, když ví, že to pro něj bude dobré? Ale místo toho sedí za počítačem a tiše k sobě si povídá za oknem „to je ale krásný den“ a znova otočí svůj pohled k obrazovce.

4. Formát knihy

- Formát

Velikost knihy by měla být komorní, přesným rozměrem 20 cm na šířku a 15 cm na výšku. Kniha má šitou vazbu s kapitálkami. Lepenkové desky jsou potažené knihařským plátnem. Kniha poté bude mít papírový přebal.

V knize jsem v úvodu použila citát, který moji knihu jednoduše, ale téměř přesně vystihuje. *“Nejhorší krutostí, která může být způsobena lidské bytosti, je izolace.”*

- Kusno Sosrodihardjo – Sukarno byl zakladatelem a prvním prezidentem Indonésie

- Tiskové způsoby

Kniha je tištěna digitálně, jak ilustrace, tak i text. Ilustrace byly oskenovány a poté digitálně upraveny. Do knihy je vložena bibliofilie jako titul. Jedná se o kombinaci různých tiskových způsobů. První je vytištěné písmo digitálně, na to je tištěna litografie tradičním způsobem a z druhé strany papíru je poté vytištěný text literami jako slepotisk. Text je vysazen v počítači písmenem Open Sans Light. Písmo je bezserifové, jednoduché a minimalistické, i samotný název, izolace, se vpíjí do podoby textu, je oproštěno od jakýchkoliv maličností, čisté.

- Rozsah

Kniha je komorního formátu rozsahem 66 stran. Grafická kompozice se podřizuje příběhu a názvu knihy.

- Materiál

Papír, který byl použit jako stránky v knize je – Savana Matt Blanco, gramáž 135 g. Papír je matný, s jemnou texturou z obou stran. Poté na předsádku knihy byl použit papír – Keaykolour gramáž 120 g, čistě černá, matná. Desky jsou potaženy černým knihařským plátnem.

5. Atmosféra

- Vztah volného prostoru

V knize jsem uplatňovala výrazný prostor mezi ilustrací a textem, ale i textem k textu. Rozložení knihy samotné je podloženo názvem knihy, Izolace, má dodat pocit osamění jednotlivých polí nebo alespoň určitý prostor samoty, které je odděluje, izoluje. Ilustrace jsou dané na kraj stránek, odtahují se od středu knihy. Text je doprovodný k ilustracím, ale podstatný k tomu, aby byly ilustrace plně chápány, jaký je mezi nimi vztah a co se na scéně děje.

- Vztah světla a tmy

Knihy je převážně prosvětlená velkými plochami, které jsou jen nepatrně obsazené textem. Ilustrace samotné jsou velmi tmavé, tak jsem chtěla navodit pocit aspoň menšího uvolnění, ale pořád mají texty a ilustrace na sebe navzájem působit osaměním, nikoliv náhodným rozhozením. Kniha je rozdělena na dvě části. Tento přechod jsem řešila celostránkovou černou plochou doplněnou ilustracemi na každé straně. Pocitově by tento přechod měl vyvolat ticho z napětí, které tomu předtím předcházelo. V knize se tedy kontrastně střídá bílá a černá plocha.

6. Charakter Ilustrace

- Formát

Formát ilustrace jsem volila poměrně malý. Důvod byl, že jsem nad ilustrací měla větší kontrolu a neměla jsem, jak u velkých formátů, potřebu zaplnit prostor úplně, ale nechat ho trochu i dýchat, i tím, že jsem celou plochu ztmavila a doplnila jen pár detaily. Některé ilustrace se mohou zdát být nedodělané nebo dokonce, že se jedná jen o skici, ale můj záměr byl, aby kresby nebyly utahané, takže jsem někdy linky nechala tak jak uhl dopadl na papír. Jak už jsem tedy zmínila, pro ilustraci jsem si jako médium vybrala uhlovou kresbu, jak suchým, tak i olejovým pastelem. Nebyla to moje prvotní volba, ze začátku jsem zkoušela inkoustovou kresbu, jak perem, tak i štětcem. Později jsem se dostala k přírodnímu uhlu a z toho jsem pak postupně přešla k lisovanému uhlu kombinovaným s olejovým uhlem.

- Ilustrace

K ilustraci knihy jsem zvolila kresbu, ačkoli mi tahle technika byla velmi příjemná, mám pocit, že jsem se trochu ošidila o práci s grafickými technikami. Kniha je tvořena menšími ilustracemi, které jsou umístěny do kraje stránek knihy, ale i několika celostránkovými ilustracemi a menšími, doplňujícími.

Do knihy je vložena bibliofilie, litografie. Zvolila jsem si jí proto, že jsem chtěla propojit něco tradičního s digitálním, aby to mělo spojitost s tématem knihy. Bibliofilie je tedy složena z vícero tisků. První vrstva byl digitálně vytištěný text – Izolace. Na to se poté napasovala kresba provedená v grafické technice litografie a z druhé strany papíru je vyražený text složený z liter jako slepotisk – Izolace. Tisk tedy obsahuje digitální aspekt, tradiční tisk litografie a ražbu písmen.

Kniha obsahuje dvacet tři ilustrací, naskenovaných a digitálně upravených, z toho jedna ilustrace je litografie, která je naskenovaná a druhá litografie, jako bibliofilie vložena do knihy.

7. Doprovodná práce

Doprovodnou prací ke knize by měla být velkoformátová kresba uhlím v jednom či vícero kusech ve formátu B1. Kresba by se tématicky držela názvu a obsahu knihy.

Jako vystavenou práci bych k prezentaci chtěla dodat maloformátové kresby, které byly použity v knize jako ilustrace, ale ráda bych tam přidala i vyřazené obrázky, které se do knihy nedostaly.

Jako poslední dodatek k bakalářské práci bude krabička pro knihu, která do ní bude vložena. Jako symbol izolace od vnějšího světa.

8. Seznam použitých zdrojů

VÁCHAL, J. - Šumava umírající a romantická, Paseka, 2008. ISBN: 9788071859017.

FRIEDRICH, C.D – studie maleb

Kolektiv autorů, Věčná Příroda – Úvahy o smyslu přírody v lidském životě 1984

KREJČA, A. - Grafické Techniky, 1994 ISBN: 8071516388.

PECINA, M. - Kniha a Typografie, 2011 ISBN: 9788072943937.

PIJOÁN, J. - Dějiny umění ISBN: 9788024201412.

- Citace v Bakalářské práci a v Autorské knize

SOSRODIHARDJO, Kusno. *“Nejhorší krutostí, která může být způsobena lidské bytostí, je izolace.”* In: *Brainquote.com* [online]. Není uvedeno [cit.25.4.2019.] Dostupné z: https://www.brainyquote.com/quotes/sukarno_751477

9. Resumé v AJ

My author's book is a story about isolation in today's society and how it is not necessary to be socialized outside of our comfort zone from home. We do have a connection with a computer. My intention was to tell a story about this problem and about reconnection with nature-person and nature-computer.

The book has 66 pages and it's printed digitally with contributed lithography illustration. The color of the book is black and white, with high contrast with white space between text and illustrations. The composition of the book is made to express the idea behind isolation. Each part of the text is composed to maintain the idea of separation and feeling of loneliness. The illustrations by itself are the main part of the book, but the text is necessary to fully understand the meaning behind them. What I would like to say in the book is not to be hateful against the society and computer by itself, but to find a reconnection with something primal that we can find in nature and within us.

10. Seznam příloh

Obr 1. - proces kresby na kámen

Obr 2. - proces kresby na kámen, nepoužitá ilustrace

Obr.3 - slepotisk na druhé straně tisku litografie

Obr.4 - soubor malých ilustrací

Obr.5 - proces dokončování knihy

Obr.6 - inspirace kreseb z knihy Věčná Příroda (C.D. Friedrich, Karel Postl)

Obr.7 - inspirace ze kresebné studie od C.D. Friedrich

Obr.8 - inspirace z knihy J. Váchala – Šumava umírající a romantická

Obr.9 - naskenovaná litografie, původně vyřazena, poté přidána k tiráži

Obr.1



Obr.2



Obr.3



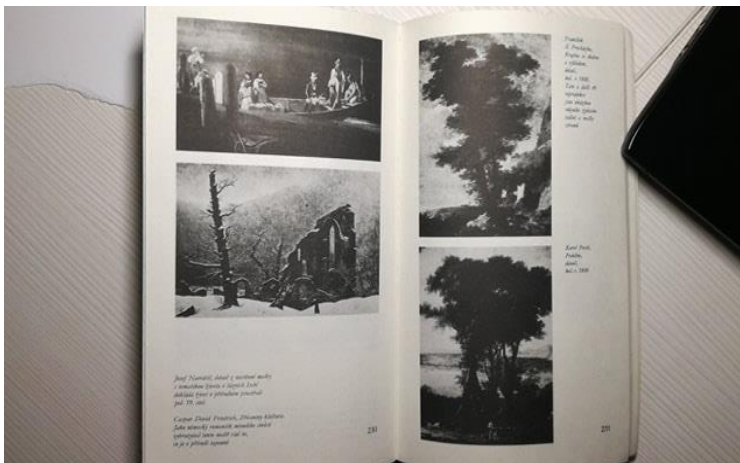
Obr.4



Obr.5



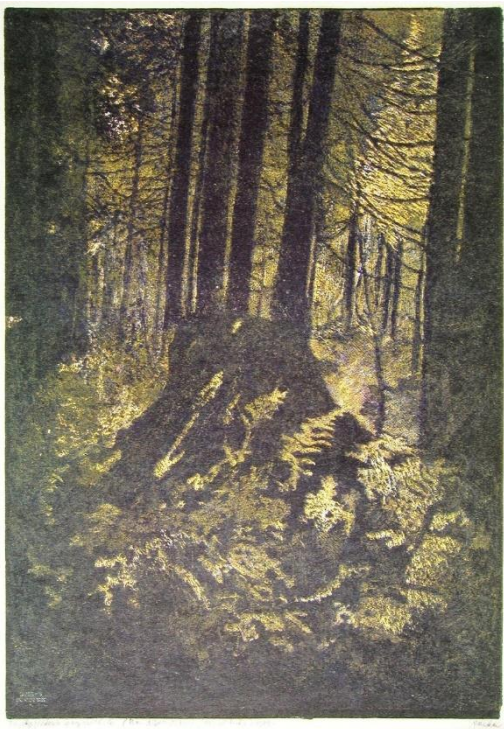
Obr.6



Obr.7



Obr.8



Obr.9

